

Злогласне прогнозе о предстојећој катастрофалној несташици нафте и драстичном скоку цене црног злата од 2010. године потресле су јуче ионако ћудљиво светско тржиште овом стратешком сировином.

Др Фатих Бирол, главни економиста Међународне агенције за енергију (која прати снабдевање 28 најразвијенијих земаља света црним златом), и амерички економиста Нуријел Рубини, који је 2006. године прорекао текућу глобалну финансијску кризу, сагласни су да ће вртоглави узлет цене нафте највероватније поништити прве знаке опоравка од рецесије.

„Свету већ од идуће године прети катастрофална несташица нафте, са несагледивим поседицама по текући поредак”, упозорио је јуче др Бирол из Међународне агенције за енергију (ИЕА), у интервјуу лондонском „Индипенденту”.

Туробна процена др Бирола утемељена је на првој свеобухватној анализи петропотенцијала 800 водећих налазишта нафте широм света, која иначе чине три четвртине глобалних резерви.

„Глобални енергетски систем је на прекретници. Водећа светска налазишта нафте све су поснија. Производња црног злата рапидно опада, док нове инвестиције у петробизнису кочи глобална рецесија. Западни увозници стратешке сировине морају убудуће рачунати са осетним растом тржишне моћи водећих петроизвозника из Персијског залива”, упозорио је др Бирол.

Водећи глобални извори нафте достићи ће врхунац производње за 10 година, а не за 20 година, како се доскора веровало, истиче се у истраживању ИЕА из Париза. Да подмири потребе растућег броја становништва и глобалне привреде, свет до 2030. године треба да пронађе шест нових петрорезервоара потенцијала Саудијске Арабије, која сада извози око 11 милиона барела дневно, махом у САД и Кину.

Др Бирол упозорава водеће западне земље да хитно разраде алтернативне изворе енергије, у противном ће морати радикално да измене досадашњи начин живота.

Професор економије на универзитету Стерн у Њујорку Нуријел Рубини очекује од 2010. године такође нови скок цена нафте, али и других индустријских сировина (гвожђа, бакра, алуминијума...), услед очекивања првих постојаних показатеља опоравка америчке и кинеске привреде већ крајем 2009.

Од почетка 2009. године цена барела нафте већ је иначе порасла 59 одсто, док је тона бакра поскупела чак 86 одсто.

Црно злато достигло је 11. јула 2008. највећу цену у историји од 147,27 долара за барел. Око Нове године цена мерног бурета нафте срозала се на око 47 долара. Барел лаке америчке нафте са септембарским датумом испоруке достигао је јуче вредност од скоро 72 долара, услед очекивања берзи да ће – најављени економски опоравак водећих светских економија (пре свих САД и Кине) поново подстаћи светску тражњу црног злата.

Картел 11 водећих извозника нафте у саставу ОПЕК-а, који данас извози око 27,7 милиона барела, најавио је тек незнатно повећање испорука у 2010. години у висини око 27,9 милиона барела.

Нико са стране не зна поуздано колике су стварне резерве нафте земаља чланица ОПЕК-а, упозорила је јуче агенција ДНА Индија.

(Политика)